Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ekspertyza zabytku/dzieła sztuki, PG_00203189						
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	3		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS	1.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Marcin Kaleciński, prof. UG					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0	8.0		25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z rolą eksperta i ekspertyzy w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego i obiegu rynkowego dzieła sztuki. Zapoznanie studenta z metodami analitycznymi wykorzystywanymi w celu przygotowania ekspertyzy.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ODKML3_U03] Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki	K_U03 Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki oraz zagadnienia ich autorstwa, czasu powstania i autentyczności	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ODKML3_U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu		
[ODKML3_W07] Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu ochrony i utrzymania dziedzictwa kulturowego		
[ODKML3_W08] Zna i rozumie najwazniejsze ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K _W08 Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu działalności eksperckiej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[ODKML3_K05] Jest świadomy problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej wiedzy	K_K05 Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za jakość przekazywanej w ekspertyzach wiedzy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Cele ekspertyzy (kwestie wartościowania, atrybucji, miejsca powstania, datowania, oryginalności, nawarstwień historycznych, wyceny).

Historia znawstwa ekspert dawniej i dziś i jego warsztat badawczy.

Analiza stylistyczna w badaniach nad sztuką wczoraj i dziś. Możliwości i ograniczenia.

Zagadnienia współpracy historyka sztuki-eksperta z przedstawicielami innych dyscyplin naukowych (kwestie identyfikacji materii dzieła, jego wieku, docierania do warstw niewidocznych gołym okiem).

Drogi i rozdroża bycia ekspertem artystycznym. Odpowiedzialność eksperta.

Jak powinna być przygotowana ekspertyza a jak nie powinna.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
obecność	75.0%	10.0%
kolokwium	51.0%	70.0%
aktywność	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Dariusz Markowski, Od opinii do ekspertyzy, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 293-304. Joanna Szpor, Jak orzekać rzetelnie, czyli jak nie zrobić z oryginału falsyfikatu, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 305-308. Wojciech Niewiarowski, Współpraca pomiędzy antykwariuszem a ekspertem w aspekcie przyjętych przez SAP Podstawowych zasad działania i dobrego postępowania antykwariuszy i marszandów zrzeszonych w SAP, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 309-312. Stanisław Waltoś, Muzealnik jako ekspert na rynku dzieł sztuki, [w:] Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria praktyka prawo. Materiały seminariów zorganizowanych w 2010 roku przez Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych (obecnie Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów) przy udziale Stowarzyszenia Antykwariuszy Polskich oraz Domu Aukcyjnego Rempex, Warszawa 2012, s. 313-326. A. Jagielskiej i D. Markowskiego, Ekspertyza dzieła sztuki i pozycja eksperta w świetle polskiego prawa, Kolekcjoner stały dodatek do Art and Business, nr 8 (115), październik 2007, Art and Business, 10/2007, s. 1215 M. Wardzyński, Rzecz o rzeczoznawcach, Art and Business, 4/1999 D. Markowski, Ocena autentyczności dzieła na przykładzie wybranych obrazów polskiego malarstwa XIX i XX wieku. Tradycyjne i nowoczesne metody badania dzieł sztuki (Materiały z sesji naukowej poświęconej pamięci profesora Zbigniewa Brochnowicza), Toruń 2003 W. Pływaczewski, Kontrowersje wokół ekspertyzy w sprawach dotyczących wiarygodności dzieła sztuki, Prokuratura i Prawo 2010, nr 3, s. 3135. Th.E. Stebbins Jr., Ekspert z dziedziny sztuki, prawo, a rzeczywista praktyka, w: Ekspert kontra dzieło sztuki, pod red. R.D. Spencera, przekł. M. Iwińska, Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych, Warszawa 2009 G. Bastek, Znawstwo-dzieje i metoda, "Ikonotheka", 10, 1996, s. 35 nn. M. J. Friedlälder, O granicach nauki o sztuce, [w:] Pojęcia, problemy, metody współczesnej nauki o sztuce. Dwadzieścia sześć artykułów uczonych europejskich i amerykańskich. Wybrał, przekłady przejrzał, wstępem opatrzył J. Białostocki, Warszawa 1976, s. 164-169. C. Perier-DIeteren, Application des méthodes physiques dexamen à létude des peintures, Annales dHistoire de lart. et dArcheologie. Université Libre de Bruxelles, 1987, IX**;** P. Philippot, Pénétrer l'art, restaurer l'oeuvre. Une Vision humaniste.

		Hommage en forme de florilege. Ed. C. Périer-D'Ieteren, Courtrai 1990; Revue de lArt. N. 39/1978
	Uzupełniająca lista lektur	D. Ebitz, Connoisseurship as Practice, Artibus et Historiae, Vol. 9, No. 18 (1988), pp. 207-212; M. Friedländer, De lart et du connaisseur, Paris 1969 (jest wydanie w języku angielskim); G. Schwartz, Connoisseurship: The Penalty of Ahistoricism, Artibus et Historiae, Vol. 9, No. 18 (1988), pp. 201-206; Augustin, M. D. & Leder, H. (2006). Art expertise: a study of concepts and conceptual spaces. Psychology Science, 48, 2, 135-156. Gruber, H. (1994). Expertise: Modelle und empirische Untersuchungen. Opladen: Westdeutscher Verlag. Raymonde Moulin, Alain Quemin, La certification de la valeur de l'art. Experts et expertises, Annales Année 1993, 48-6, pp. 1421-1445 **Pauline** Adenot, « « Les formes de lexpertise artistique en Europe (XIVe - XVIIIe siècle) », *Revue de Synthèse*, tome 132, n° 1, 2011 RENOLD, Marc-André Jean (Ed.), GABUS, Pierre (Ed.), DE WERRA, Jacques (Ed.). L'expertise et l'authentification des œuvres d'art. Genève : Schulthess, 2007. Nathalie Heinich, Les frontières de l'art à l'épreuve de l'expertise. Politique de la décision dans une commission municipale, Politix, n°38, 1997, p. 111-135. Alain Quemin, L'art plus fort que la science? L'affrontement entre expertise stylistique et expertise scientifique dans une querelle sur l'authenticité d'une œuvre d'art: l'affaire Sésostris III, Sociedade e Estado, Brasília, v. 20, n. 2, maio/ago 2005, p. 403-424. Daniel Schrembs, Die Haftung des Kunstexperten (Saarbrücker Studien zum Privat- und Wirtschaftsrecht, Band 92), Frankfurt am Main 2017. Simon Kasper, Christoph Purschke Kennen, Können, Wissen Zur Konstruktion von Expertise, [w:] Laien, Wissen, Sprache. Konzepte, Anwendungsfelder und Perspektiven der Folk Linguistics im deutschsprachigen Raum, Hrsg. V. Toke Hoffmeister, Markus Hundt, Saskia Naths, Berlin 2021, s. 125-156.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Historia znawstwa ekspert dawniej i dziś i jego warsztat badawczy. Analiza stylistyczna w badaniach nad sztuką wczoraj i dziś. Możliwości i ograniczenia. Zagadnienia współpracy historyka sztuki-eksperta z przedstawicielami innych dyscyplin naukowych (kwestie identyfikacji materii dzieła, jego wieku, docierania do warstw niewidocznych gołym okiem).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.